

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1919 kl. 3 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning av dels väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelse om försäljning av ägg i öppen bod efter vikt, dels väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående obligatorisk försäljning efter vikt av livsmedel.

Uti en inom andra kammaren av herr *Jönsson* i Fridhill väckt motion, nr 97, har yrkats, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att förordning snarast måtte utfärdas med bestämmelse, att handel med ägg i öppen bod må ske endast efter vikt.»

I en annan motion, nr 268, som inom kammaren framförts av herr *Magnusson* i Skövde, har hemställts, »att riksdagen måtte för sin del besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes snarast utarbeta och för riksdagen framlägga förslag angående obligatorisk försäljning efter vikt av livsmedel såsom frukt, fisk, ägg, rotfrukter och matnyttiga trädgårdsalster.»

I avseende på motivering för de gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna.

Angående motionerna, som av utskottet företagits till gemensam handläggning, har yttrande infordrats från livsmedelslagstiftningskommittén, vilket yttrande här bifogas.

Utskottet får till en början erinra, att såväl den av herr *Magnusson* Bihang till riksdagens protokoll 1919. 13 saml. 5 avd. 4 häft. (Nr 5.)

i Skövde framförda frågan om försäljning av livsmedel i allmänhet efter vikt som det speciella önskemål om sådan försäljning av ägg, vilken framförts av herr Jönsson i Fridhill, äro föremål för utredning av den kommitté, som fått i uppdrag att verkställa utredning och avgiva förslag angående enhetlig, utvidgad livsmedelslagstiftning. Kommittén meddelar också i sitt yttrande, att densamma icke lärer underlåta att i sitt slutliga förslag, vilket kommittén hoppas bliva i tillfälle att framlägga före utgången av år 1920, införa bestämmelser angående försäljning efter vikt av sådana livsmedel, för vilka ett dylikt försäljnings-system må anses lämpligt och av behovet påkallat.

Då sålunda det av herr Magnusson i Skövde väckta spörsmålet i sin helhet är föremål för utredning, och resultatet av en sådan utredning givetvis bör avvaktas, innan lagstiftning av den ingripande art herr Magnusson föreslagit kan genomföras, har utskottet ansett att dennes motion icke bör föranleda någon åtgärd.

Vad härefter beträffar herr Jönssons i Fridhill motion synes denna visserligen icke vara av så invecklad natur som den i herr Magnussons motion ifrågasatta lagstiftningen. Utskottet har för sin del emellertid icke ansett det nödigt att utbryta detta ämne ur det mera omfattande lagstiftningsarbetet. För en sådan åtgärd skulle erfordras särskilda, synnerligen vägande skäl, och utskottet har icke kunnat finna att sådana i detta fall föreligga. För egen del har utskottet icke heller velat vara med om att omedelbart uttala sig till förmån för den föreskrift, som av herr Jönsson föreslagits, utan allenast ansett sig kunna föreslå en utredning i ämnet. Då en begäran härom knappast kunnat föranleda annan åtgärd, än att den blivit remitterad till den kommitté, som redan har frågan om hand, har utskottet icke heller ansett lämpligt framföra motionens syfte, som utskottet behjärtar, i sådan form.

Slutligen får utskottet erinra därom, att, enligt 6 § i lagen om fastställande av högsta pris å vissa varor vid krig, krigsfara eller andra utomordentliga av krig föranledda förhållanden m. m., Kungl. Maj:ts. befallningshavande äger att till följd av livsmedelsnämnds, kommunalnämnds eller magistrats anmälan eller då eljest sådant finnes av behov påkallat, meddela föreskrift, att vid detaljhandel inom kommun eller del därav av livsmedel viss vara skall säljas efter vikt eller efter mått. Redan nu och så länge nämnda lag förblir gällande kunna således provisoriska påbud av den art motionärerna föreslagit utfärdas. Sådant har också skett genom av överståthållarämbetet för Stockholm meddelad föreskrift att ägg, färsk fisk och strömming skola försäljas efter vikt.

Utskottet får hemställa,

att ifrågavarande motioner icke måtte till någon
andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 mars 1919.

På utskottets vägnar:

IVAR SWARTLING.

Närvarande: herrar Swartling, Ljungberg, Bengtsson i Kullen, Sjöström, Hedlund i Östersund, Andersson i Prästbol, Johansson i Härslås, Svanberg, Johansson i Olstorp och Olsson i Morastrand.

Bilaga.

Till riksdagens andra kammares femte tillfälliga utskott.

Med begäran om yttrande har utskottet till livsmedelslagstiftningskommittén överlämnat två inom riksdagens andra kammare väckta motioner, den ena (II: 97) av herr Jönsson i Fridhill om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelse om försäljning av ägg i öppen bod efter vikt, den andra (II: 268) av herr Magnusson i Skövde om skrivelse till Kungl. Maj:t angående obligatorisk försäljning efter vikt av livsmedel.

Vid kommitténs tillsättande gavs åt densamma uppdraget att verkställa utredning och avgiva förslag angående enhetlig, utvidgad livsmedelslagstiftning. Inom detta uppdrag faller tydligen bland annat att utreda sådana frågor som de, vilka beröras i de överlämnade motionerna. Kungl. Maj:t har ock den 12 september 1916 låtit genom finansdepartementet till kommittén överlämna tre till Kungl. Maj:t inkomna framställningar rörande försäljning efter vikt av vissa livsmedel att jämte däröver avgivna utlåtanden av kommittén tagas i övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag. En av dessa framställningar avser detaljhandeln med fisk och skaldjur, en annan handeln med bröd och den tredje livsförnödenheter över huvud, för vilken vikt-försäljning lämpar sig.

Ifrågavarande spörsmål synas emellertid icke vara av den enkla beskaffenhet, att de lämpligen kunna regleras genom en för alla livsmedel likartad lagbestämmelse. Under arbete på utkast till bestämmelser angående bland annat bröd, ägg, grönsaker och frukt har kommittén jämväl diskuterat frågan om lämpligheten av dessa varors försäljning efter vikt. Därvid har det visat sig, att exempelvis frågan, huruvida konsumenten kan förmodas vinna någon fördel genom införandet av vikt-försäljning av bröd — något som på sina håll ivrigt påyrkas — ingalunda är lätt att klarlägga. En-

bart den omständigheten, att enligt allmän erfarenhet ett bröd blir lättare ju bättre bakat det är, ger vid handen, att saken kan hava mer än en sida. Vidkommande åter ägg, frukt och grönsaker äro de utslagsgivande faktorerna givetvis av helt annan beskaffenhet.

Kommittén har därför funnit den enda framkomliga vägen vara att för varje livsmedel för sig söka bedöma vikt försäljningens fördelar och nackdelar. Ett tillfredsställande material för ett riktigt bedömande av vikt försäljningsfrågan i hela dess vidd synes sålunda ej kunna ernås förrän utredningsarbetet åtminstone i vad rör de viktigaste livsmedlen framskridit jämförelsevis långt.

Som ovan antytts, kommer emellertid förevarande fråga att av kommittén under dess arbete noggsamt beaktas, och lärer kommittén icke underlåta att i sitt slutliga förslag, vilket kommittén hoppas bliva i tillfälle framlägga före utgången av år 1920, införa bestämmelser angående försäljning efter vikt av sådana livsmedel, för vilka ett dylikt försäljningssystem må anses lämpligt och av behovet påkallat. Stockholm den 4 mars 1919.

På livsmedelslagstiftningskommitténs vägnar:

WALTER KANT.
